

Yenö ba dhiil nyic/ŋic na ba yeen wĭc ba kööc (lo thukulic) ka cup dhuum?

Awereŋ de wĕl nyuuth mĕdhiĕth/dumuk

Yenö yenĕ dhum?

Dhum e tĕ thiĕĕc yĭn kuum cĭ looi bĭ bæe tĭŋ ku bĭ waar. Ye kĕn e tuöl nĕkĕ kĕn yĭn piöu miĕt wenĕ kuum cĭ looi.

Ba kuum de kööc (cĭ meth cök kĕäc nĕ lo thukulic) ka (kuum) de cup (cum de meth nĕ thukulic) dhuum yadi?

Yĭn lĕu ba kuum de kööc (cĭ meth cök kĕäc nĕ lo thukulic) ka cup (nĕ thukulic) dhuum na ye gam menĕ ke bĕny de thukul aci kuum cĭe yic looi ka akĕn lööŋ (dhöl yenĕ ye luöc thĭn) kuany cök/biöoth. Miĕth ke thukul, mĕdhiĕth ku dumuuk aa lĕu bĭk [poom de dhum](#) thiöŋŋic.

Awareek ke wĕl ke dhum aa lĕu bĭ ke yĭĕk [Maktam de Piöc](#) thiäak ke tĕ ceŋ. Maktam de Piöc thiäak ke tĕ ceŋ alĕu bĭ yĭin kuony ba dhöl yenĕ kĕŋ luöc thĭn kuany cök thĭn deetic. Yeen alĕu bĭ yĭin kuony eya ba awereŋ de dhum göt. Thukul de menhdu alĕu bĭ yĭin gĕm awereŋ de wĕl nyuuth yĭn raan ba tĭŋ nĕ Maktam de Piöc thiäak ke tĕ ceŋ.

Wĕt de dhum abi Bĕny tŏŋ de Akutnhom Ŧjĕär de Piöc looi, ka nĕ Bĕny tŏŋ Thĕĕp Luci de Cĕnh Ciĕthĕ Piöc nĕ Thukulic ku abi tĭit nĕ kaam de nĭn ke 15 ku nĭn ke 20 luuiĕ thukul ke thĭn benĕ ke yeen tĭŋ. Yĭn bĭ cöl tĕ cenĕ awereŋ de dhum lööm ku cĭ kuum looi. Na wĭc wĕl kök ke lĕk, ke yĭn lĕu ba jam wenĕ Maktam de Piöc thiäak ke tĕ ceŋ e cenĕ awereŋ de dhum lööm thĭn.

Kĕ ye bĕn bei nĕ dhum de kööcic

Na kĕn dhum de kuum de kööc tiam, ku raan e kum een aci kĕ ca thiĕĕc gam, ke bĕny de thukul abi jam kenĕ yĭin bĭ dhiil nyic bĭ menhdu dhuk thukul nĕ nyinic (tĕ cĭn gĕäu) tĕ lĕu en röt. Kuum de dhum abi gĕt piny nĕ awereŋ nŏŋic kĕ ye keek göt nĕ rin ke menhdu ku kuum de kööc abi nyaai nĕ awereŋ nŏŋic kĕ cĭ keek göt nĕ rin ke menhdu.

Na kĕn dhum de kööc tiam, ku raan e loi kuum de kööc akĕn kĕ ca keek thiĕĕc gam, ke kööc de menhdu abi ŋot ke tŏ agut cĭ aköl cĭ cĕk.

Kĕ cĭ bĕn bei nĕ dhum de cupic

Na cĭ dhum de cup tiam, ku raan e loi kuum de kööc aci kĕ ca thiĕĕc gam, ke bĕny de thukul abi dhiil luui kenĕ yĭin bakkĕ kĕril yĭic arĕĕt nĕ biäk de tŏŋ de kĕ ke ye koc yŏm (luöi kĕrilic rac) ku bĭk keek thöl ago menhdu dhuk nĕ thukulic. Ye kuum de dhum kĕn abi gĕt piny nĕ awereŋ nŏŋic kĕ cĭ keek gĕt piny nĕ rin ke menhdu ku bĭ wĕt de cup nyaai (cuöth wei) nĕ awereŋ nŏŋic kĕ ye keek göt nĕ rin ke menhdu.

Na kĕn dhum nĕ kuum de cup tiam, ku raan e kum luk akĕn kĕ ca thiĕĕc gam ke alĕu bĭ naŋ kĕ juĕc kök tŏ bĭ menhdu ke loc thĭn. Bĕny de thukul abi luui kenĕ yĭin tĕ dĕt bĭ rŏŋ (piath) kenĕ kĕ wĭc menhdu keek.

Na tŏ dhum de cup ke kĕn tiam ku menhdu awĕĕr runke 17 ka lo nhial (wĕĕr 17), ke yĭin ku menhdu wek bĭ dhiil wĭc nĕ kĕ kök bĭ wek ke loc thĭn ago menhdu ŋot ke piöc ka bĭ lo luci wĭc.

Ye wĕl ke lĕk cĭt ŋo (yĭndĭ) ke lĕu ba keek yök nĕ thukulic?

Yĭn lĕu ba thukul thiĕĕc nĕ wĕl kök ke lĕk jam nĕ kĕ cĭ tuöl ku yenö (yen e kĕ cĭ tuöl kĕn). Abi thukul dhiil lĕk/juiĕĕr yĭin kĕ yenĕ guööt de tŏŋ de kĕ cĭ keek lueel bĭ keek looi, kĕ yĭndĭ ke bĭ keek looi ku yenö yen bĭ looi na nŏŋ kĕ dhal yĭin.

Ba guel looi yadi?

Wĕl ke lĕk [jam de kuony nĕ biäk de menhdu](#) atö enŏŋ mĕdhiĕth. Wĕl lĕk jam nĕ [dhöl yenĕ guel luöc thĭn](#) atö eya na ŋuöötĕ ke yĭn nŏŋ kĕ diir yĭin nĕ dhöl cenĕ kuum de kööc ka dhuum de cup luöc thĭn.

Wĕl ke lĕk nĕ biäk de jam kenĕ thukuul aye keek yök nĕ [Löŋ Mac Kŏmiŏnitĭ de Thukul](#).

Ajuĕeŕ de wĕĕr de thok nĕ telepuun

Na wĭc ba jam wenĕ thukul ku wĭc kuony nĕ jam nĕ Thoŋ de Lĭŋliith, ke yĭ cöl raan lui nĕ ajuĕeŕ de wĕĕr de thok tŏ 131 450, ku lĕkkĕ yeen thoŋ wĭc bĭ yĭn jam ku thiĕc raan lui nĕ telepuun bĭ thukul yuöp. Raan lui nĕ telepuun abi raan de wĕĕr de thok bĕi nĕ laanyic bĭ yĭin kuony nĕ jamdu. Acĭn wĕu bĭ keek thiĕc yĭin nĕ ye ajuĕeŕ kĕn.